

WIADOMOŚCI AGENCJI INFORMACYJNEJ SIS - 20.02.1990
CZĘŚĆ PIERWSZA (GODZ. 15.00)

WARSZAWA. 20.02. w warszawskim Sądzie Wojewodzkim został złożony wniosek o zarejestrowanie Niezależnego Samorządnego Związku Zawodowego Żołnierzy z siedzibą w Gdańsku. W przygotowaniach nad opracowaniem statutu tego związku brali udział żołnierze z jednostek Szczecina, Gryfic, Świnoujścia. W uzasadnieniu wniosku o rejestrację członkowie komitetu założycielskiego piszą: "Ponieważ art. 84 Konstytucji RP zapewnia obywatelom prawo zrzeszania się w związki zawodowe, a art. 67 zapewnia wszystkim obywatelom równe prawa bez względu na płeć, urodzenie, wykształcenie, zawód (...), czyli prawo zrzeszania się w związki zawodowe wg Ustawy Zasadniczej posiadają również żołnierze zawodowi. Inne, niższej rangi akty prawne, sprzeczne z Konstytucją w tym zakresie, nie powinny stanowić przeszkody w rejestracji". (SIS)

POLCZYN ZDRÓJ. 17.02. w Przedsiębiorstwie Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej na wniosek obu związków odwołano dyrektora. Zarzucano mu niegospodarność i nieumiejętność współpracy z załogą. Kierownictwo przejął zastępca dyrektora. (SIS)

KOSZALIN. 16.02. został powołany pod patronatem Zarządu Regionu Pobrzeże NSZZ "S" społeczny zespół konsultacyjny do spraw zwolnień z pracy. W jego skład wszedł przedstawiciel Zarządu Regionu oraz eksperci, ekonomiści i prawnicy. (SIS)

KOSZALIN. 14.02. Zarząd Regionu Pobrzeże NSZZ "S" wysłał teleks do KKW w sprawie majątku po CRZZ oraz "S" z 1981 roku. "Nasz region przed stanem wojennym był w posiadaniu sprzętu poligraficznego, samochodów oraz wyposażenia biurowego. Zarząd komisaryczny wszystko to rozdysponował, w tym również przekazując na rzecz OPZZ. Siedzibę mieliśmy Domu Związku wybudowanym przez CRZZ. W 1985 roku wieżowiec ten przekazany został OPZZ-owi. Od kwietnia 1989 czynimy bezskuteczne starania o zwrot zabranych pomieszczeń. Prezydent miasta i wojewoda koszaliński, pomimo czynionych starań okazali się bezsilni. OPZZ nie odpowiada nawet na korespondencję w tej sprawie. Zwrócenie się do min. Halla też nie przyniosło rezultatu. Obecnie mamy siedzibę na peryferiach miasta, w baraku przeznaczonym do rozbiórki. Co pewien czas zgłaszają się do nas grupy członków i sympatyków z żądaniem i deklaracją siłowego przejęcia pomieszczeń. Wygaszamy to, nie chcąc dopuścić do bezprawia. Ale czy prawem jest to, co stało się z majątkiem związkowców? Zaznaczamy również, że ewentualny wynajem pomieszczeń od OPZZ (o czym zreszą oni nie chcą rozmawiać) nie wchodzi w rachubę, gdyż stawki ich są dla nas zbyt wysokie." (SIS)

KOSZALIN. 15.02. ilość bezrobotnych w województwie koszalińskim wynosiła 2.746, miejsc pracy było 98 (np. danych Wojewódzkiego Biura Pracy). (SIS)

KOSZALIN. 19.02. prezydium Zarządu Regionu Pobrzeże NSZZ "S" uznało za celowe przywrócenie nazwy "Solidarność" komitetom obywatelskim na czas wyborów samorządowych. Decyzje w tej sprawie podejmowałyby regionalne zarządy regionów "S". (SIS)

NOWY SĄCZ. 17-18.02. z inicjatywy nowopowstałego Ruchu Obywatelskiego Wojska Polskiego Karpackiej Brygady WOP obradowali reprezentanci 9 brygad WOP z całego kraju. Wyloniono grupę założycielską Tymczasowego Niezależnego Ruchu Zawodowego WOP w składzie: przewodniczący - ppłk. Wojciech Braciszewski (Szczecin), wiceprzewodniczący - kpt. Tomasz Szkliński (Nowy Sącz) oraz członkowie por. Mariusz Selke, por. Tadeusz Plask, ppłk. Zbigniew Soliński i por. Jan Howbauer. Głównym celem ruchu jest reprezentowanie interesów kadry zawodowej wobec dowództwa WOP i na szerszym forum. Inspiracją dla jego powstania były zachodzące w kraju przemiany i tworzony nowy ład polityczny. Uczestnicy spotkania wyrazili nadzieje, że ich działania spotkają się z aprobatą całego środowiska wojskowego. (SIS)

JASŁO. 15.02. na wniosek 56 członków "S" Spółdzielczego Przedsiębiorstwa Produkcji Prefabrykatów i Robót Instalacyjnych zakładu w Warzycach odbyło się zebranie organizacyjne członków związku "S" z udziałem członka zarządu regionu "S" Małopolska. Stwierdzono, że powołany rok temu komitet organizacyjny NSZZ "S" w zakładzie nie spełniał powierzonych mu obowiązków, nie przeprowadzał zebrań, nie informował członków o podejmowanych działaniach, nie doprowadził do przeprowadzenia statutowych wyborów władz organizacji zakładowej związku i nie przestrzegał statutu i uchwał KKW NSZZ "S". W związku z przedstawionymi zarzutami na terenie zakładu powołano nowy komitet organizacyjny NSZZ "S". (SIS)

GDANSK. 20.02. komunikat rzecznika prasowego L. Wałęsy wydany po spotkaniu z delegacją Światowego Kongresu Żydów: "W dniu 20 lutego w Gdańsku przewodniczący NSZZ "Solidarność" Lech Wałęsa spotkał się z delegacją Światowego Kongresu Żydów z prezydentem Edgarem M. Bronfmanem na czele. Rozmawiano o aktualnych problemach społecznych, politycznych i ekonomicznych Europy i Polski, a w szczególności o stosunkach polsko-żydowskich i kwestii zjednoczenia Niemiec. L. Wałęsa stwierdził, że oba narody łączy wielowiekowa tradycja współżycia na jednej ziemi, wspólna historia i przenikające się kultury. Zaznaczył ponadto, że marginalne przyadki antysemityzmu i antypolonizmu nie powinny rzutować na budzące duże nadzieje zbliżenie obu narodów. W przeszłości problem antysemityzmu wykorzystywany był w sposób instrumentalny dla doraźnych celów politycznych. Nie może się to więcej powtórzyć. Przewodniczący NSZZ "Solidarność" potępił wszelkie przejawy fanatyzmu i nietolerancji. Członkowie delegacji SKZ podzielili tę opinię. L. Wałęsa wskazał, że naród żydowski poprzez fakt ogromu poniesionych w drugiej wojnie światowej ofiar posiada moralne prawo do udziału w rozmowach w sprawie zjednoczenia Niemiec. Przewodniczący SKZ E. Bronfman wyraził opinię, że zjednoczone Niemcy nie powinny dysponować bronią atomową, powinny pozostać w obecnych granicach, a ich konstytucja powinna gwarantować prawa mniejszościom. E. Bronfman wyraził przekonanie, że ekonomiczne otwarcie Polski stanowi dobrą okazję do inwestowania zachodniego kapitału w Polskę". (SIS)

WROCLAW. 20.02. wrocławscy junacy domagają się poprawy warunków bytowych, socjalnych i ekonomicznych, a także zmian personalnych. Junacy z jednostki OC stacjonujący we Wrocławiu przy ul. Na Ostatnim Groszu żądają zmiany komendanta i jego zastępcy ds. produkcji. Chcą oni mieć zagwarantowaną możliwość korzystania z przepustek i pieniędzy (wpłacanych na książeczki PKO, niemożliwe jest ich wykorzystanie). Żądają także zwiększenia racji żywnościowych i stawek godzinnego zaszeregowania z 520 zł na 850 zł. W wypadku niespełnienia postulatów, 80 junaków zapowiada podjęcie strajku. (SIS)

WIADOMOŚCI ZAGRANICZNE

PRAGA. 20.02. Rudolf Slanski został mianowany nowym ambasadorem Czechosłowacji w Moskwie. Slanski jest synem przywódcy komunistycznego, który został nieprawnie skazany na śmierć. (SIS-WAI)

CZĘŚĆ DRUGA (GODZ. 16.15)

WROCLAW. Na Śląsku przebywała delegacja Konfederacji Związków Zawodowych Spółdzielczości z Łotwy. Konfederacja powstała rok temu. Jej działalność koncentruje się na opiece społecznej i ochronie prawnej członków. W ramach Konfederacji działa Szkoła Polityków Związkowych organizująca wykłady na tematy prawne i ekonomiczne oraz Klub Polityków Związkowych, do którego należą przedstawiciele nieformalnych łotewskich klubów i związków. Konfederacja wysuwa swoich kandydatów do władz, opracowuje alternatywne projekty ustaw. 15.02. przedstawiciele Konfederacji podpisali umowę z NSZZ "S" Regionu Dolny Śląsk o wymianie i kształceniu działaczy związkowych w zakresie prawa pracy, ochrony środowiska i spraw socjalnych. (SIS)

WERBKOWICE (woj. zamojskie). 19.02. odbył się protest rolników

indywidualnych. W godz. 8.30-13.00 została zablokowana szosa Zamość - Hrubieszów. Rolnicy wydali następujące oświadczenie: "My, rolnicy gminy Werbkowice, ogłaszamy protest przeciwko niezdecydowanemu wykupowi przewencyjnemu żywca. Twierdzimy, że postępowanie rządu premiera Mazowieckiego nie prowadzi do poprawy sytuacji bytowej wsi, a wręcz przeciwnie, do jej zubożenia i spadku produkcji żywności. Nie wiemy, czy jest to celowe odśrodkowe działanie sił komunizujących, czy nieświadome działanie nowych ekip decyzyjnych. Wiemy jedno - polska wieś stoi na skraju przepaści. Ten, kto popycha ją ku niej, staje się jej wrogiem i z nim będziemy walczyć". (SIS)

WIADOMOŚCI ZAGRANICZNE

BUDAPESZT. Przywódcy Związku Wolnych Demokratów w odezwie do partii politycznych stwierdzają, że wolne marcowe wybory parlamentarne zakończą pierwszy etap przechodzenia do demokracji na Węgrzech. Już teraz jednak najważniejsze siły polityczne muszą przygotowywać się do realizacji zadań powyborczych. Dlatego Związek Wolnych Demokratów wzywa wszystkie liczące się partie, aby jak najszybciej przystąpiły do rozmów na temat prawnych i technicznych aspektów przejęcia władzy oraz określenia zadań na przyszłość. (SIS-WAI)

BUDAPESZT. 19.02. Międzypartyjny Komitet Porozumiewawczy zainicjował powołanie komitetu do nadzorowania kampanii wyborczej w telewizji. Powołanie komitetu zapowiedziano na 27.02., w jego skład wejdą przedstawiciele partii wystawiających krajowe listy wyborcze. Telewizja węgierska planuje nadawanie licznych programów dyskusyjnych z udziałem partii politycznych, dwa dwugodzinne syntetyczne programy wyborcze oraz bezpośrednią transmisję w dniu wyborów. (SIS-WAI)

PRAGA. 20.02. gazeta "Młoda fronta" zwraca uwagę na trudności związane z interpretacją przepisów o zasiłku dla bezrobotnych. Zasiłek ów można uzyskać po wydaniu przez radę narodową decyzji, iż nie może ona zapewnić miejsca pracy odpowiadającego kwalifikacjom obywatela. Dodatkowym wymogiem jest przepracowanie w minionych trzech latach najmniej 12 miesięcy. Nie jest jasne, jak należy interpretować wymóg odpowiednich kwalifikacji. Gazeta zwraca uwagę na fakt, iż nie można dopuścić do - występującego często w przeszłości - marnotrawienia kwalifikacji zawodowych. (SIS-WAI)

CZĘŚĆ TRZECIA (GODZ. 18.30)

KATOWICE. Biuro Prasowe Regionu Śląsko-Dąbrowskiego przekazało treść listu skierowanego do posłów OKP Regionu Śląsko-Dąbrowskiego przez przewodniczącego RKW NSZZ "S" Alojzego Pietrzyka: "Zwracam się do grupy naszych posłów z OKP, aby działając zgodnie z art. 32 regulaminu Sejmu RP, w drodze poselskiej inicjatywy ustawodawczej dokonali poprawek w rządowym projekcie ustawy o zmianie niektórych przepisów o zaopatrzeniu emerytalnym w ten sposób, żeby w miejscu art. 8 w ust. 3 i 5 - zamiast treści podanej w druku sejmowym nr 217 - wprowadzone zostały zapisy o następującym brzmieniu: 3/ art. 10 w ust. 1 otrzymuje brzmienie: "art. 10.1. prawo do górniczej emerytury przysługuje górnikom, którzy prace górnicze pod ziemią, o której mowa w art. 5 ust. 1, 2, 5, 9, 11 wykonywali pod ziemią stale i w pełnym wymiarze czasu pracy, przez okres wynoszący co najmniej 25 lat, bez względu na wiek i zajmowane stanowisko" 5/ w art. 19 skreśla się ust. 2. Zaprezentowany wyżej zakres poprawek wychodzi na przeciw stale wysuwanym postulatom załóg górniczych. W szczególności sprawa rozszerzenia uprawnień do emerytury górniczej osób zatrudnionych pod ziemią bez względu na wiek i zajmowane stanowisko już po przepracowaniu 25 lat /ust. 3/ objęta jest treścią protokołu "porozumienia jastrzębskiego" zawartego pomiędzy komisją rządową i MKS w dniu 3.09.1980 r. oraz pkt. 1 "protokołu porozumienia" zawartego w podzespole ds. górnictwa Okrągłego Stołu w dniu 14.03.1989 r. w sprawie rent i emerytur. Z kolei, kwestia funkcjonowania uprawnień do pobierania górniczej emerytury w wysokości 75 proc. i dalszej pracy pod ziemią niektórych z emerytowanych górników budziła zawsze zrozumiałe kontrowersje wśród

załóg. Obecnie zaś, w czasach realnej groźby bezrobocia, dalsze zachowanie takiego przywileju nie daje się pogodzić z racjonalizacją zatrudnienia w kopalniach. Uważam, że przedstawione wyżej propozycje rozwiązań ustawowych lepiej odpowiadają zarówno duchowi zachodzących przemian gospodarczych w kraju, jak i realnej ochronie praw ludzi pracy, zwłaszcza przed bezrobociem." (SIS)

KATOWICE. Przewodniczący RKW NSZZ "S" Regionu Śląsko-Dąbrowskiego skierował list do przewodniczącego OKP Bronisława Geremka: "Jako współprzewodniczący podzespołu ds. górnictwa Okrągłego Stołu oraz przewodniczący Śląsko-Dąbrowskiej Regionalnej Komisji Wykonawczej NSZZ "Solidarność" zwracam się z gorącym apelem do wszystkich naszych posłów i senatorów z Obywatelskiego Klubu Parlamentarnego o ściślejsze kierowanie się w toku dalszych prac ustawodawczych parlamentu RP zarówno treścią "porozumień społecznych" z 1980 roku, jak i "protokołów uzgodnień" Okrągłego Stołu z 1989 roku. Powodowany troską o właściwą ochronę praw ludzi pracy wyrażam zaniepokojenie, że dotąd nie doczekały się pozytywnych rozwiązań legislacyjnych kwestie objęte powyższymi ustaleniami. Zaniepokojenie moje jest tym większe, iż kolejne przedkładane Parlamentowi RP projekty nowelizujące stan prawny, nie uwzględniają w pełni wynegocjonowanych i zapisanych słuszych praw ludzi pracy, podtrzymują jednocześnie szereg budzących sprzeciwów skompromitowanych przywilejów nomenklatury i aparatu bylej PZPR. Przykładem takiego podejścia jest np. projekt nowelizacji treści ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym górników i ich rodzin, który podtrzymuje przywilej uznania za pracę równorzędną z pracą górniczą okres sprawowania funkcji osobom z aparatu bylej PZPR oraz prawo do pobierania wysokości 75 proc. emerytury górniczej przez osoby nadal zatrudnione pod ziemią, jednocześnie pomija zapisy w uzgodnieniach Okrągłego Stołu skrócenia do 25 lat pracy pod ziemią. Nie czyni się żadnych starań o podjęcie kroków legislacyjnych w kierunku zmiany wykazu chorób zawodowych w górnictwie." (SIS)

WIADOMOŚCI ZAGRANICZNE

WILNO. 17.02. odbyła się Konferencja Związku Niepodległości. Związek Niepodległości tworzy sześć opozycyjnych partii politycznych, organizacji i ruchów: Liga Wolności Litwy, Związek Narodowy Młodzieży Litwy "Młoda Litwa", Komitet Ratowania Więźniów Politycznych, Grupa Helsińska i Związek Chrześcijańskich Demokratów. Referat programowy wygłosił Atanas Terleckas. Skrytykował w nim ostro działania Sajudisu, zarzucając mu współpracę z Komunistyczną Partią Litwy. Na zakończenie zaproponował utworzenie Tymczasowej Rady Litwy - alternatywy wobec Rady Najwyższej Litwy. Po długich dyskusjach zarządzono głosowanie, w którym wniosek odrzucono większością głosów. Podczas konferencji przyjęto rezolucję "O kolonizacji Litwy". (SIS-SIA)

TALLINN. 18.02. w środkach masowego przekazu Estonii ukazał się program wyborczy tych wszystkich partii politycznych, które wysunęły swoich kandydatów do rad terenowych lub Rady Najwyższej Estonii. Opublikowano również program nowoutworzonej organizacji "Vaba Eesti" (Wolna Estonia). Organizacja ta ma na celu zjednoczenie wszystkich sił demokratycznych Estonii w zbliżających się wyborach. (SIS-SIA)

CZĘŚĆ CZWARTA (GODZ. 20.30)

WARSZAWA. 20.02. o godz. 15.30 w Pasażu Środmiejskim rozpoczął się wiec zorganizowany przez "Solidarność Walcząca" i "Solidarność 80". Do "zadymy" dołączyły się Miedzmiastówka Anarchistyczna, Ruch Wyzwolenia Społecznego oraz Polska Partia Niepodległościowa. Zgromadzony tłum ok. 500 osób został obrzucony ulotkami oraz drogowymi lizakami z nadrukiem Młodzieżowej Służby Ruchu. Przedstawiciel "SW" odczytał oświadczenie, w którym oskarżył rząd T. Mazowieckiego o znowę z komunistami i dążenie - pod pozorem reform - do podtrzymania starej ideologii. SW wysunęła żądania "dość układów z czerwonymi" oraz wolnych, demokratycznych wyborów do Parlamentu, usunięcia wszystkich komunistów ze stanowisk kierowniczych, rozliczenia ich za zepchnięcie kraju w nędzę, rozliczenia majątku po

PZPR. Przewodniczący TZRM NSZZ "Solidarności 80" Seweryn Jaworski wystąpił z apelem o wolne wybory i ustąpienie gen. Jaruzelskiego ze stanowiska prezydenta twierdząc, że "wciąż nie mamy gwarancji przemian tak u nas, jak i w Związku Sowieckim". Zarzucił Lechowi Wałęsie dążenie do stworzenia dyktatury. Wiece próbowało zakłócić głośną muzyką kilku młodych ludzi, którzy weszli na wąski dach pasażu i ustawili tam przenośny radiomagnetofon. Incydent ukróciła ostra interwencja członków Międzydzielniczki Anarchistycznej. Około godz. 16. tłum, tamując uliczny przeszedł ulicami Warszawy pod gmach Sejmu. Zniknęły transparenty "Solidarność 80" i "SW". Na czoło wysunęli się z zamaskowanymi twarzami członkowie MA. Doszło do krótkiej szamotaniny z obstawiającymi gmach Sejmu nieuzbrojonymi milicjantami. Po nieudanej próbie sforsowania metalowego ogrodzenia i nawoływaniach o spokój ze strony MO, jak i przedstawiciela "Solidarności 80", z tłumu posypały się świece dymne oraz kamienie. Zniszczono reflektory w jednym z zaparkowanych w pobliżu samochodów. Na dziedzińcu Sejmu zgromadziły się oddziały prewencyjne MO, przedstawiciele MA wezwali jednak do odwrotu i po przejściu na Nowy Świat rozeszli się.

Seweryn Jaworski zapytany o szanse społecznego poparcia "Solidarności 80" w sytuacji, gdy organizacja ta nie jest jeszcze zalegalizowana, odpowiedział: "Solidarność 80" istnieje od roku 1980, jak mówi sama nazwa, w związku z tym nam nie chodzi o to, by zalegalizowały nas władze, ale byśmy mogli docierać do ludzi i reprezentować ich interesy. Dlatego też nasza działalność jest absolutnie legalna. Podobnie jak w roku 1980 uważamy, że związek zawodowy nie musi być nawet rejestrowany. Ma obowiązek jedynie zgłoszenia swojego istnienia. W obecnej sytuacji tak politycznej, jak i gospodarczej poparcie społeczne "Solidarności 80" stale rośnie. Środki masowego przekazu powinny być własnością całego narodu, toteż będziemy walczyć o dostęp do nich, by upowszechnić nasz program".

A oto wypowiedź na temat "Solidarności 80" spotkanego przypadkiem na trasie przemarszu pod siedzibą Regionu Mazowsze, Zbigniewa Bujaka: "Solidarność 80" jest hasłem, czy też koncepcja myślenia, które nie uznaje 13 Grudnia, jakby tego wydarzenia nie było. To ciekawa konstrukcja ale trochę śmieszna, bo 13 grudnia był. Podobnie rzecz się miała z raportem latarnika u wejścia do portu w Piotrogradzie, który udowadniał, że okręt "Aurora" do portu nie wpłynął i nie strzelał, z czego można by wnioskować, że nie było również Rewolucji Październikowej. A więc jest to myślenie wzięte żywcem z tego nurtu, kompletnie abstrahujące od rzeczywistości społecznej i politycznej".

WROCLAW. KZ "S" przy P.P. Zakładzie Energetycznym zwróciła się do Marszałka Sejmu RP o zastosowanie ostrych środków dyscyplinarnych w stosunku do posłów, którzy lekceważą swoje obowiązki wobec elektoratu, opuszczając sesje parlamentu. KZ protestuje przeciwko aroganckiemu zachowaniu grupy posłów, którzy doprowadzili do zerwania quorum, podczas debaty poświęconej likwidacji Wspólnoty Węgla Kamiennego. "Uważamy, że w czasach, w których wszyscy zabiegamy o wzmożoną dyscyplinę pracy, niedopuszczalne jest opuszczenie stanowiska pracy, jakim jest dla posła posiedzenie Sejmu", - czytamy w oświadczeniu KZ. (SIS-SI RKW D1.51.)

WROCLAW. 19.02. RKW NSZZ "S" wydała następujące oświadczenie: "W związku z wyborami do rad samorządu terytorialnego RKW NSZZ "S" Region Dolny Śląsk, Rada Wojewódzka NSZZ RI "S" i Wrocławski Komitet Obywatelski "S" uznają potrzebę współdziałania w toku kampanii wyborczej, koordynowanej przez WKO "S". Zwracamy się z apelem do terenowych Komitetów Obywatelskich o podjęcie wysiłków w celu tworzenia wspólnych "solidarnościowych" list kandydatów i programów wyborczych. Uważamy przy tym, że na listach tych znaleźć się powinny osoby związane z ruchem solidarnościowym i akceptujące jego ideały". Oświadczenie podpisali: Wł. Frasyniuk, R. Dutkiewicz, T. Punda. (SIS-SI RKW D1.51.)